

REPORT / SPRAWOZDANIE

Ludwika Sadowska

Review of the book titled *Stimulation of the development of children suffering from difficulties in learning – new tendencies* by Celestyna Grzywniak, published by the Publishing House of the Pedagogical University in Cracow in the year 2015

**Recenzja książki autorstwa Celestyny Grzywniak
pt. *Stymulacja rozwoju dzieci z trudnościami w uczeniu się –
nowe tendencje*, wydanej przez Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu
Pedagogicznego w Krakowie w 2015 r.**

College of Rehabilitation in Warsaw

The author of the book being reviewed, Celestyna Grzywniak, a holder of the Ph.D. of Humanities, is a scientific employee of the Pedagogical University in Cracow. She is a physiotherapist, a psychologist and a speech and language therapist, and the scope of her activity encompasses the effectiveness of the influence of new therapeutic methods upon the development of children. The book is intended to be applied by pedagogists, psychologists, speech and language therapists, the students of medicine and physiotherapy, and also by individuals interested in the issues of new tendencies in developmental therapy in the case of children. The authoress provides the characteristics of the method developed by Sally Goddard-Blythe, Ph.D., and referred to as *Programme of integrating exercises for physical activities with children having special needs*, about which little is said in scientific literature. It is the objective of Grzywniak's monograph to present the scientific research relevant to the effectiveness of the method in question in working with children in the case of whom the trace form of primitive reflexes, and the lack of the maturity of postural reflexes, are observed. The children suffering from that disorder of development experience

Autorka książki dr n. hum. Celestyna Grzywniak jest pracownikiem naukowym Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie z zawodu fizjoterapeuta, psycholog i logopeda zajmuje się badaniem skuteczności oddziaływania nowych metod terapeutycznych na rozwój dzieci. Książka jest przeznaczona dla pedagogów, psychologów, logopedów, studentów medycyny i fizjoterapii oraz osób zainteresowanych problematyką nowych tendencji w terapii rozwojowej u dzieci. Autorka charakteryzuje metodę dr Sally Goddard-Blythe pt. *Program ćwiczeń integrujących do zajęć ruchowych z dziećmi ze specjalnymi potrzebami*, mało znaną w literaturze naukowej. Celem monografii jest przedstawienie badań naukowych dotyczących skuteczności tej metody w pracy z dziećmi, u których występuje śladowa postać odruchów pierwotnych i brak dojrzałości odruchów posturalnych. Dzieci z tym zakłóceniem rozwoju mają różnego rodzaju trudności w uczeniu się, nieprawidłowe napięcie mięśniowe, niedojrzałość emocjonalną, nadpobudliwość psychoruchową, zaburzenie koordynacji ruchowej oraz często są zbyt nerwowe. Ten zespół objawów sprawia, że

the various kinds of difficulties in learning, incorrect muscle tension, emotional immaturity, psycho-motor hyperactivity, the disorders of motor coordination, and they are also frequently excessively irritable. That set of symptoms makes it difficult to select the method which would encompass a broader spectrum of influences.

The book is composed of the theoretical part, and of the empirical one. Each of those two parts is further divided into eight chapters. In the first part, the authoress presents the selected conceptions of the functioning of the central nervous system, which will assist in the better understanding of specific difficulties in learning and of the formation of motor disorders in children, and also a new way of seeing cross lateralization, the foundations of the audio-psycho-phonology of aural trainings, developed by a physician, Professor Alfred Tomatis. She precisely presents the conception of sensory integration developed by A. J. Ayres, and also her own (authoress') survey questionnaire, in which questions are included concerning the most characteristic symptoms of incorrect sensory integration, with the application of a four-degree scale. What deserves being paid attention to, is the description of the significance of vestigial (having the trace form) primitive reflexes and postural reflexes in the process of learning and in the psychomotor development of a child in accordance with the conception developed by S. Goddard Blythe. At the beginning of this chapter, the authoress presents the description of early-childhood reflexes as interpreted by Rudolf Magnus, and also by Professor Jagna Czochońska (1985). Moreover, the authoress describes succinctly the division of movements in accordance with the Bobaths, the occurrence of them in the development of a child, and the integration of them in the central nervous system. What deserves being a paid attention to, is the presentation (with the application of 34 colour photographs) of the equipment applied for the purpose of therapy of sensory integration, accompanied by the succinct description of the possible application of the equipment in question.

In the second part of her monograph, the authoress presents the course of the experiment in which she applied *Programme of integrating exercises for physical activities with children having special needs* developed by Sally Goddard Blythe, Ph.D., and adopted it for Polish conditions in a Psychological-Pedagogical Counselling Centre, and also in primary school. The experiment was participated by children at early-school age suffering from difficulties in learning, and other disorders, in the case of whom the trace form of vestigial primitive reflexes was observed. The experiment lasted for a period of time shorter than two years. The obtained outcomes are promising, and they make it possible for therapists, and also for parents, to hope that it will be possible to treat such symptoms.

The authoress draws attention to the motor aspect in the development of a child, which is frequently omit-

trudno dobrać metodę, która obejmowałaby szersze spectrum oddziaływania

Książka składa się z części teoretycznej i empirycznej. Każda z tych części posiada 8 rozdziałów. W pierwszej części autorka przedstawia wybrane koncepcje funkcjonowania centralnego układu nerwowego, które pomogą lepiej zrozumieć specyficzne trudności w uczeniu się i powstanie zaburzeń motorycznych u dzieci oraz nowe spojrzenie na lateralizację skrzyżowaną, podstawy audio-psycho-fonologii treningów słuchowych stworzone przez lekarza, profesora Alfreda Tomatisa. Precyzyjnie przedstawia koncepcję integracji sensorycznej A.J. Ayres oraz własny kwestionariusz wywiadu, w którym postawione są pytania o najbardziej charakterystyczne objawy nieprawidłowej integracji sensorycznej, w czterostopniowej skali. Na uwagę zasługuje opis znaczenia szczątkowych (w śladowej postaci) odruchów pierwotnych i posturalnych w procesie uczenia się i w rozwoju psychomotorycznym dziecka. wg koncepcji S. Goddard Blythe. Na początku tego rozdziału przedstawiony jest opis odruchów wczesnodziecięcych w rozumieniu Rudolfa Magnusa, oraz prof. Jagny Czochońskiej (1985). Ponadto Autorka krótko opisuje podział odruchów według Bobathów, ich pojawianie się w rozwoju dziecka i integrowanie w centralnym układzie nerwowym. Na uwagę zasługują prezentacja na 34 kolorowych fotografiach sprzętu używanego do terapii integracji sensorycznej z krótkim opisem możliwości zastosowania.

W drugiej części monografii Autorka przedstawia przebieg eksperymentu, w którym zastosowała *Programu ćwiczeń integrujących do zajęć ruchowych z dziećmi ze specjalnymi potrzebami* opracowany przez dr Sally Goddard Blythe i zaadaptowała go do warunków polskich w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz w szkole podstawowej. W eksperymencie brały udział dzieci w wieku wczesnoszkolnym z trudnościami w uczeniu się oraz z innymi zaburzeniami, u których występowała śladowa postać przetrwałych odruchów pierwotnych. Eksperyment trwał niespełna dwa lata. Uzyskane wyniki są obiecujące i budzą nadzieję terapeutów oraz rodziców na możliwość leczenia takich objawów.

Autorka zwraca uwagę na aspekt ruchowy w rozwoju dziecka, który często w publikacjach pedagogicznych i psychologicznych jest pomijany. Wiedza przekazana w monografii oraz opisane postępowanie diagnostyczne i terapeutyczne może być zastosowane w terapii przez fizjoterapeutę w szkołach, poradniach oraz w specjalistycznych gabinetach.

Książka ta pomoże przygotować specjalistów do pracy z dziećmi z trudnościami w rozwoju motorycznym i w uczeniu się oraz z innymi zaburzeniami występującymi w wieku szkolnym.

Monografia starannie wydana liczy 242 strony, zawiera spis 21 rysunków, 59 tabel i 11 wykresów i 34 fotografie sprzętu do integracji sensorycznej z podaniem

ted in pedagogical and psychological publications. The knowledge conveyed in this monograph, and also the described diagnostic procedure, and the therapeutic one, may be applied in therapy by a physiotherapist in schools, in counselling centres, and also in specialist surgeries.

The book will assist in the preparation of specialists to work with children suffering from difficulties in motor development and in learning, and also from different disorders occurring at school age.

This monograph, which has been edited with a lot of care, is 242-page long, and it contains the list of 21 figures, 59 tables and 11 diagrams, as well as 34 photographs of equipment for sensory integration, stating the page in the book, which facilitates reading it. The list of literature, including 169 items, is provided in the alphabetic order, and it contains items from the last twenty years.

strony w książce co ułatwia czytanie. Spis bibliografii, liczącej 169 pozycji podano w porządku alfabetycznym, zawiera pozycje z ostatniego 20-lecia.